

FIȘA DISCIPLINEI

Universitatea Academiei de Științe a Moldovei Facultatea Științe Socioumanistice			Denumirea cursului: Retorica și arta comunicării Codul cursului în planul de studii: S.03.O.018				
Nivelul calificării ISCED: 6 Domeniul de formare profesională: 222 Limbi și literaturi Specialitatea: 222.1 Limba și literatura română și limba engleză			Catedra responsabilă de curs: Limbi și literaturi Titular/Responsabil de curs: Cristei Tamara, doctor conferențiar				
Total ore		Număr de ore pe tipuri de activități				Forma de evaluare	Număr de credite
total	contact direct	studiu individual	curs	seminar	laborator		
120	90	90	30	30	30	E	4

Descriere succintă a corelării cursului cu programul de studii

Acest curs are menirea de a oferi studenților cunoștințe de bază legitățile și condițiile unei comunicări eficiente în scopul realizării profesionale de succes. Condiția unei comunicări în diverse formule și prin diverse limbaje certifică deținerea unor competențe profesionale performante. Cursul își propune să sintetizeze teoria și practica comunicării prin discurs, formă modernă în procesul de formare profesională a filologului de astăzi. De aceea obiectivul major al cursului va viza atât formarea abilităților de comunicare literară, cât și pe cele de comunicare în baza elaborării discursului propriu ca text și metatext. În vederea realizării acestui scop, se va studia teoria generală de elaborare a discursului ca eveniment de comunicare interactivă și, în particular, specificul elaborării tipurilor de discursuri în perimetrul activității profesionale a filologilor. Un alt obiectiv-cadru al cursului este însușirea abilităților de prezentare a discursurilor în funcție de tipul acestuia și în raport cu specificul publicului ascultător, ceea ce asigură caracterul interactiv, dialogic al comunicării discursive. Se va urmări, de asemenea, dobândirea abilităților de interpretare / rostire artistică a operelor, cu precădere a celor studiate în cadrul cursurilor de istorie a literaturii incluse în planul de studii al facultății. Studenții vor operaționaliza o parte impunătoare din cunoștințele teoretice ale ariei disciplinelor socioumanistice studiate în cadrul facultății, elaborând, modelând variante de interpretare și justificând prin varianta proprie de rostire profunzimea comprehensivă și receptarea estetică a diverselor tipuri de discursuri. Obiectivele disciplinei angajează anumite competențe dobândite la disciplinele filozofice conținute de programul de studii al facultății. În felul acesta, cursul își susține rolul impunător în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe generale:

- capacitatea de a comunica în scris și verbal, de a înțelege și a-i face pe alții să înțeleagă diferite mesaje în situații diverse;
- capacitatea de a urmări și a evalua argumentele și de a descoperi esența acestora;
- abilitatea de a utiliza și a manipula tehnologiile informaționale;
- capacitatea de a reflecta critic asupra obiectului și scopului învățării;
- capacitatea de a comunica constructiv în situații sociale diferite;
- capacitatea de a lucra în cadrul unei echipe;
- demonstrarea abilităților de analiză în luarea deciziilor în plan profesional.

Competențe specifice:

- generalizarea cunoștințelor din domeniul științelor socioumane;
- analiza și sinteza diverselor teorii și opinii în domeniul comunicării moderne eficiente;
- determinarea relațiilor interdisciplinare și evidențierea utilității lor;
- aplicarea normele de rostire eficientă a discursului în public;
- comunicarea ideilor, problemelor și soluțiilor din domeniul științelor practicate atât într-un mediu specializat, cât și în unul nespecializat;
- formularea și argumentarea punctelor de vedere proprii.

Finalități de studii:

- cunoașterea și însușirea abilități de identificare și interpretare a conceptelor și teoriilor fundamentale din domeniul comunicării și al retoricii;
- formarea abilităților de asumare, generalizare și analiză critică a informației;
- operaționalizarea noțiunilor, principiilor și metodelor de studiu contemporane în cercetarea științifică și în

acțiunile practice;

- dezvoltarea competențelor de comunicare eficientă în cadrul diverselor tipuri de comunicare;
- aplicarea principiilor de comunicare eficientă din perspectiva discursului retoric;
- redactarea diverselor tipuri de discurs retoric;
- dobândirea abilității de prezentare orală a discursului retoric în fața unui public.

Condiții prerechizit

Studentii trebuie să acumuleze credite la disciplinele *Tehnici de comunicare scrisă și orală*, *Lingvistica generală*, *Introducere în teoria literaturii*, *Filosofie*.

Teme de bază: 1. Obiectul de studiu al retoricii: reprezentare și motivare. Retorica și neoretorica: actualizarea tradiției întru realizarea idealurilor lumii contemporane și formarea profesională a personalității. 2. Rolul tradiției retoricii antice și a celei românești în formarea competenței discursive. 3. Tipologia comunicării interpersonale și realizarea unei comunicări publice eficiente. 4. Rolul principiilor retorice în realizarea comunicării și a relațiilor interpersonale eficiente. Aplicarea principiilor într-un discurs modern. 5. Tipologia și etapele de elaborare a unui discurs retoric. 6. Organizarea psihologică a structurii discursului. Tehnici de elaborare a unui discurs retoric modern. 7. Opinia și opinabilul în discursul retoric modern. Formularea opiniilor și întreținerea opinabilului în procesul discursului. 8. Argumentarea în discursul retoric: confirmarea / respingerea. Elaborarea structurilor argumentative. 9. Abilități de prezentare orală a discursului retoric. 10. Tipologia și funcțiile limbajului non-verbal. 11. Metalimbajul în realizarea eficientă a comunicării prin discurs. 12. Fenomenul feed-backului în procesul rostirii eficiente a discursului în public. 13. Retorica lecturii textului literar: tranzacția contactului cu opera. Semnificația triconomică: autor/destinatar – operă/text/discurs – cititor/receptor/orator. 14. Validarea comprehensiunii textului literar, valorizarea intonațională în procesul de transfer în discurs. 15. Continuumul cultural / diversitate culturală în discursul modern al personalității postmoderne: masă rotundă cu prezentarea discursurilor.

Strategii de predare-învățare: prelegeri interactive, redactări diverse tipuri de discursuri, proiecte, consultații.

Strategii de evaluare

Evaluarea este realizată prin diverse metode: prezentări, rapoarte, participări la discuții, portofolii etc. Nota finală se constituie din următoarele componente: rezultatul evaluării finale (40%), cel puțin 2 evaluări curente (40%), evaluarea calității lucrului individual al studentului (20%).

Bibliografie selectivă:

1. Aristotel. *Poetica*. – București: Ed. Academiei, 1965.
2. Cătănescu, Maria Cvasnâi. *Elemente de retorică românească*. – București: ALL Educațional, 2001.
3. Cornea, Paul. *Introducere în teoria lecturii*. – București, 1998.
4. Dragomirescu, N. *Mică enciclopedie a figurilor de stil*. – București: Editura științifică și enciclopedică, 1995.
5. Dorogan, Maria. *Curs de elocință*. – Chișinău: Editura ARC, 1995.
6. Florescu, Vasile. *Retorica și neoretorica*. – București: Editura Academiei, 1973.
7. Fontanier, Pierre. *Figurile limbajului*. – București: Univers, 1977.
8. Gerard Jenette. *Figuri*. – București: Univers, 1978.
9. Gheorghe, Mihai. *Retorica tradițională și retorici moderne*. – București: ALL, 1998.
10. Pease, Allan, Alan Csarner. *Limbajul vorbirii*. – București: Editura Polimark, 1994.
11. Pease, Allan. *Limbajul trupului*. – București: Editura Polimark, 1993.
12. Quintilianus. *Arta oratorică*. Vol. I-III. – București: Minerva, 1974.
13. *Retorica românească*. Ed. îngrijită, pref. și note de M. Frânculescu. – București: Minerva, 1980.
14. *Terminologie poetică și retorică*. Coordonator Val. Panaitescu. – Iași, 1994.
15. Barthes, R. *Plăcerea lecturii. Pentru o teorie a textului*. Antologie. – București: Univers, 1980.
16. Boath, Wayne C. *Retorica romanului*. – București: Univers, 1976.
17. Corti, Maria. *Principiile comunicării literare*. – București, Univers, 1981.
18. Grupul μ. *Retorică generală*. – București: Univers, 1994.
19. Hans Robert Jauss. *Experiență estetică și hermeneutică literară*. – București: Univers, 1983.
20. Starobinski, Jean. *Textul și interpretul*. – București: Univers, 1985.

Data

Semnătura